

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS-KETVIRTADIENIS – TUESDAY-THURSDAY, KOVAS – MARCH 26–28, 2013 • Vol. CIV Nr. 36–37 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-26-2013

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras paminėjo 30-metį

Čikaga („Draugo“ info) – Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC), didžiausias lituanistikos akademinis archyvas ir lituanistikos knygų leidėjas už Lietuvos ribų, kovo 24 dieną paminėjo savo veiklos 30-metį. Sekmadienį į Jaunimo centro Čiurlionio galeriją susirinkę dalyviai turėjo progą apžiūrėti ir LTSC darbuotojų parengtą parodą, puikiai atspindinčią per 30 metų centre sukauptus archyvus. LTSC valdybą, tarybą bei darbuotojus pasveikino Lietuvos Respublikos gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, JAV LB Archyvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė, raštu – Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos direktorius prof. dr. Renaldas Gudauskas. Žodį tarė LTSC valdybos pirmininkas dr. Augustinas Idzelis. Pranešimą „LTSC trisdešimtmetis ir mokslo svarba išeivijos lietuvių gyvenime“ skaitė Centro tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas.

Renginio metu JAV LB Krašto valdybos medaliu „Žalgirio mūšiui-600“ buvo apdovanotas vienas iš ilgamečių LTSC tarybos narių dr. Kazys Ambrozaitis.

LTSC 30-mečiui skirta paroda.

Jono Kuprio nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Šv. Kazimiero seserų pedagoginis palikimas – 10 psl.

- Didysis lietuviškas paradoksas – 2
- Ar sulauksime reformų iš popiežiaus jėzuito? – 3
- Tik mirtis ir mokesčiai yra užtikrinti – 3
- Connecticut lietuvių Kovo 11-oji – 4
- Cicero lankėsi kun. Keršys – 4
- Rekolekcijos ir koncertas Southfield, MI – 4
- „Draugo“ lietuviukai – 5
- „Skautybės kelias“ – 6
- Sveikata – 8
- Keleiviai (15) – 13

V. K. Jonyno vitražai grįžo į Lietuvą

Marijampolė (BNS) – Dailininko Vytauto Kazimiero Jonyno XX a. viduryje sukurti vitražai, buvę Aušros Vartų parapijoje New York, kovo 25 d. grįžo į Lietuvą. Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila patvirtino, kad vitražai atvežti į Marijampolę. V. K. Jonyno vitražus planuojama panaudoti būsimoje naujoje bažnyčioje Marijampolėje. Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas praėjusį pavasarį nusiuntė prašymą New York arkivyskupijos kardinolui Timothy Dolan, kad Lietuva galėtų atsiimti vitražus iš buvusios Aušros Vartų parapijos Manhattan. XX a. pradžioje Manhattan lietuvių emigrantų lėšomis pastatyta Aušros Vartų bažnyčia New York arkivyskupija uždarė 2007 m. Aktyvūs vietos lietuviai dėl šventovės išsaugojimo nesėkmingai kovojo beveik penkerius metus.

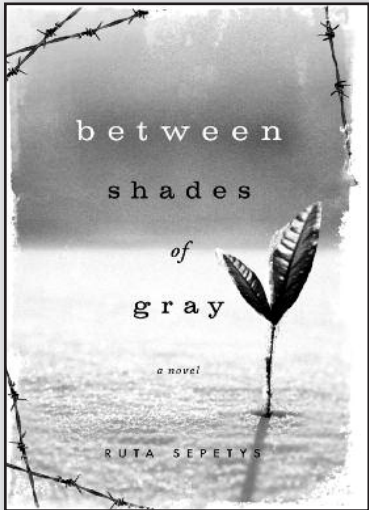
Vienas iš V. K. Jonyno vitražų, buvusių Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje New York.

„Gazprom“ atsisakė ieškinio prieš Lietuvą

Vilnius („Verslo žinios“, Delfi.lt) – Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“ atsisakė ieškinio prieš Lietuvą, kurį buvo pateikęs dėl esą negautų pajamų Lietuvai įvedus šilumos kainų reguliavimą Kauno mieste, praneša vz.lt. „Gazprom“ paprašė nebenagrinėti ieškinio po to, kai maždaug prieš mėnesį galutinai pardavė turėtas UAB „Kauno termofikacijos elektrinės“ akcijas bendrovei „Clement Power Venture Inc.“. „Gazprom“ dar yra pateikęs ieškinį prieš Lietuvos Respubliką dėl III ES energetikos paketo nuostatas atitinkančio Gamtinių dujų įstatymo naujos redakcijos įgyvendinimo.

Briuselyje vyko susitikimas su rašytoja R. Šepetys

Briuselis (URM info) – Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje kovo 26 d. Briuselio knygyne „Waterstones“ surengė susitikimą su tarptautinį pripažinimą pelniusio romano „Tarp pilkų debesų“ autore Rūta Šepetys. Lietuvių kilmės JAV rašytoja skaitė romano ištraukas ir diskutavo su skaitytojais. 2011 m. išleistoje knygoje pasakojama 1941 m. vasarą sovietų iš Kauno į Sibirą ištremtos penkiolikmetės Linos ir jos šeimos istorija. Dešimtis apdovanojimų pelniusią ir 41 šalyje 26 kalbomis išleistą knygą R. Šepetys pristatinėja visame pasaulyje ir teigia pirmiausia ją skyrusi jauniejiems skaitytojams bei mokytojams. Rašytoja siekia, kad kūrinys taptų prieinamas daugelyje mokyklų ir bibliotekų, o šis mažai žinomas ir skausmingas Baltijos tautų istorijos tarpsnis niekada nebūtų užmirštas.

Valiutų santykis: 1 USD — 2.68 LT • 1 EUR — 3.45 LT

Vien šviesti yra tuščia; vien degti – maža; degti ir šviesti – tobula. – Šv. Bernardas

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Redakcijos žodis

Nors gyvename informacijos pertekliaus laikais, taikli, gerai paruošta ir laiku paskleista žinia vis dar yra svarbi ir galinga. Turbūt retas nesutiks, jog nesugebėjimas (ar nenoras) paaiškinti žmonėms, kodėl daromi vieni, o ne kiti sprendimai, Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijai kainavo balsų daugumą naujame Seime. Panašiai nutiko ir su referendumu dėl atominės elektros. Atrodo, jog panašus scenarijus klostosi ir skalūnų gavyboje. Apie tai perspėja nauja JAV ambasadorė Lietuvai Deborah Ann McCarthy. Amerikos prekybos rūmų surengtos diskusijos metu diplomatė pastebėjo, jog JAV irgi būta daug nuogąstavimų dėl skalūnų gavybos keliamo pavojaus ir daug kam tokie žodžiai kaip „hidraulinis plėšymas“ skambėjo grėsmingai. Todėl, pasak McCarthy informacija apie skalūnų dujų gavybą turi būti žmonėms pateikiama suprantamai, pirmiausia žmonės turi būti šviečiami ir tik paskui raginami remti vieną ar kitą nuomonę.

Vyr. red. Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00 Kanadoje (USD) metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00 Kanadoje (USD) metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikait@gmail.com Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. • Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba. • Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. • Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Didysis lietuviškas paradoksas

GINTARAS VISOCKAS

valstybei ir jos piliečiams kur kas svarbesni visai kiti dalykai: ne tiek prezidento elgsena, kiek realiai nuveikti darbai. Grybauskaitės prezidentavimas akivaizdžiai kokybiškesnis nei prezidento Valdo Adamkaus antroji kadencija. Bet Bielinis kažkodėl laikosi kitokios nuomonės. Kuri teisingesnė, parodys tik ateitis.

Negalima pamiršti Ūkio banko žlugimo sukeltų galvosūkių. Dar nespėjome užgydyti „Snoro“ sukeltų žaizdų, o jau turime uždarytą Ūkio banką. Per pastaruosius 12-ka metų, kai Lietuvos banko valdybos pirminko pareigas ėjo Reinoldijus Šarkinas, Lietuvoje nebuvo uždarytas nė vienas bankas. O kai šios pareigos buvo patikėtos Vitui Vasiliauskui, per maždaug pusantrų metų netekome net dviejų bankų. Kas tai? Žurnale „IQ“ paskelbtas dėmesį patraukęs Manto Dubausko rašinys „Botagas vietoj meduolio“, kuriame retoriškai klausama: „Jeigu teisi dabartinė Lietuvos banko vadovybė bei ‘Snoro’ ir Ūkio bankų laikinieji administratoriai, prižiūrėtojai pražiopsojo daugiau nei 5 mlrd. litų. (...) ar priežiūra R. Šarkino laikais buvo aplaidi, ar V. Vasiliausko laikais ji per griežta?“ Bankų finansais jau senokai besidomintis Dubauskas taikliai pastebi: „Jeigu pasitvirtins, kad ‘Snore’ ir Ūkio banke trūksta iš viso daugiau nei 5 mlrd. litų, bus galima kelti klausimą, kas dėl to kaltas?“

Žinoma, kelti tokį klausimą – būtina, juk 5 mlrd. litų – tai ne keliolikos centų vertės maišelis, dėl kurio vagystės mūsų teisėsauga galėjo drąsiai numoti ranka, bet nenumojo, ir todėl po teismus ne taip jau seniai tampė vieną nelaimėlį. Logiškai svarstant, jei toks atkaklumas buvo rodomas dėl prapuolusio, keletą litų kaštuojančio maišelio, koks sujudimas turėtų kilti dėl penkių milijardų litų? Bet čia ir slypi didysis lietuviškas paradoksas: skolą dėl pradanginto maišelio mokame susigrąžinti, o 5 mlrd. tikriausiai jau nebesusigrąžinsime. Tokia užduotis mums per sunki. Taip pat vargu ar kada nors tiksliai žinosime, kas iš tikrųjų atsitiko tiems dviems bankams.

Vertos dėmesio buvo ir LRT žurnalisto Virginjaus Savukyno „Ižvalgos“, kuriose savo nuomonę pateikė premjeras Algirdas Butkevičius. Pokalbis su premjeru – pačiu laiku. Vyriausybė, pakeitusi iki tol ketverius metus dirbusį Andriaus Kubiliaus Ministrų kabinetą, švenčia šimtadienį. Lietuvoje galioja protinga taisyklė: naujosios Vyriausybės kritikuoti negalima šimtą parų. Po to dažniausiai kimbama į atlapus. Bet visuomenės nuomonės apklausos byloja, jog socialdemokrato Butkevičiaus Vyriausybė – populiari. Viena iš pagrindinių populiarumo priežasčių – neskubėjimas mosuoti kirviu. Akivaizdi priešingybė ankstesniosios Vyriausybės darbo būdams.

Jei konservatorių vadovas Kubilius pasižymėjo skubiai priimamais

drastiškais sprendimais ir arogantišku nenoru bent jau formaliai pasiteirauti tautos nuomonės, tai jį pakeitęs Butkevičius elgiasi priešingai. Naujas premjeras bent jau sudaro išpūdį, jog neskuba keisti visų dešiniųjų sumanytų planų. Ir

dažnokai elgiasi taip, tarsi jam nuoširdžiai rūpėtų, ką mano tautiečiai. Net jei ši socialdemokratiška taktika ir apsimestinė, ji vis tiek maloni tiems, kurie pavargo nuo konservatorių išdidžios laikysenos, esą tik jie „viską supranta ir išmano“.

Lyginant Kubilių su Butkevičiumi, derėtų atkreipti dėmesį ir į Lauryno Kasčiūno komentarą „Kokios Tėvynės sąjungos reikia Rusijai?“, neseniai pasirodžiusį 15min.lt. Dešiniesiems simpatizuojantis autorius įvardina išties daug kam į akis krentančią konservatorių bėdą: „Paklauskime savęs, kodėl Kremlui naudinga būtent tokia TS-LKD, kokia ji yra šiandien? Užsidariusi didžiuosiuose miestuose, niekaip nesusikalbanti su mažesnių Lietuvos miestelių ir kaimo žmonėmis. Dar daugiau, kartais dėl šio nesusikalbėjimo linkusi kaltinti ne save, o tą pačią provinciją, kuri daugelyje Vidurio ir Rytų Europos šalių būtent ir sudaro konservatyvių bei krikščioniškai demokratijai atstovaujančių politinių partijų atramą.“

Skaudžiai, bet taikliai pasakyta. O ar nėra taikli ir ši Kasčiūno pastaba: „Rusijai kaip tik yra naudinga tokia TS-LKD, kuri niekaip neranda recepto, kaip patekti į vargingesnių, socialinio solidarumo reikalaujančių ir kiek toliau nuo Vilniaus ir Kauno gyvenančių Lietuvos piliečių protus ir širdis. O juk būtent dėl to TS-LKD yra priversta likti opozicijoje ir taip užleisti vietą socialdemokratams bei kitoms rytietiškų geopolitikos pėdsakų turinčioms politinėms jėgoms.“

Taigi konservatoriams simpatizuojančių stovykloje – tikrai liūdnoškos nuotaikos. Kaip laidotuvėse. Turint omenyje paskutiniuosius 20 metų, konservatorių-krikščionių demokratų vadovai neišmoko bendrauti su provincijos žmonėmis. Nors, vadovaujantis sveika nuovoka, privalejo prisiversti išmokti gero elgesio manierų savo pačių labui. Lietuviška provincija – gana gausi. Ji traukiasi, mažėja, silpsta, atiduodama savo jėgas pagrindiniams mūsų didmiesčiams. Tačiau nurašyti provinciją kaip neįtakingą vargu ar protinga. Provincijos rinkėjų nevertinančias partijas greičiausiai ištiks bankrotas.

Keista ir tai, kad, kaip pastebi Kasčiūnas, Lietuvos dešinieji atsuko nugarą tautiškomis ir krikščioniškoms tradicijoms, kurios silpsta dar ir natūraliai dėl populiarėjančių kosmopolitinių, globalistinių pokyčių. Juk natūralu, jog ne tokios gausios tautos turi daugiau pavojų iširtipti didžiųjų glėbyje. Bet dabartinė konservatorių vadovybė šias bėdas tarsi pamiršusi. Ji nekreipia dėmesio ir į nūnai iškilusią polonizacijos grėsmę, ypač Vilniaus kraštui.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Kovo 9 d. numeryje paskelbto straipsnio apie Detroit lituanistinių mokyklų vedėjų pagerbimą autorė yra ne Rigonda Savickienė, o Janina Udrienė. Atsiprašome.

Keisti ir visiškai nelaukti dalykai vyksta šio aukštųjų technologijų XXI amžiaus pradžioje. Popiežius Benediktas XVI, dabar jau emeritas, priešingai įsigalėjusiai tradicijai, atsistatydino savo noru. Jau po kelių savaičių turėjome naują popiežių, kilusį iš kitos Atlanto pusės, italų kilmės argentinietį, kardinolą Jorge Mario Bergoglio. Iš 266 buvusių popiežių 207 buvo italai, 44 – iš kitų Europos kraštų, 7 – iš Azijos, 3 – iš Afrikos, ir tik po 2000 metų popiežius dabar bus iš Naujojo pasaulio (Pietų arba Šiaurės Amerikos).

Lietuviai naująjį popiežių vadina Pranciškumi, o šiaip Amerikoje ir kitur pasaulyje jis bus žinomas kaip popiežius Francis. Ispaniškai kalbantys katalikai jį turbūt vadins Francisco, nors lotyniškas vardas yra Francesco. Dauguma Bažnyčios istorijos žinovų aiškina, kad naujas popiežius Pranciškaus vardą pasirinko, prisiminęs jo labai mėgstamą, populiarių XIII a. laisvai gyvenusį turtingo tėvo sūnų, atsivertėlį, Bažnyčios šventuoju paskelbtą Pranciškų Asyžietį (Assisi) iš Italijos, atsisakiusį bet kurių turtų, gyvenusį iš išmaldų. Pranciškaus Asyžiečio apaštalavimas tarp vargšų Indijoje, Japonijoje, Egipte ir kitur pagaliau rado atgarsį Romoje – popiežiai pripažino jo bendruomenę kaip broliją, populiariai vadinamą pranciškonais, nesusietą su gyvenimu vienuolynuose. Praėjus 300 metų, panašiu principu susikūrė ir jėzuitų ordinas.

Naujo popiežiaus parinkimas iš Lotynų Amerikos nustebino ne vieną kataliką, bet tai, kad jis bus jėzuitas, t. y. tik nuo viduramžių egzistuojančios Jėzaus draugijos narys, nustebino ir pačius jėzuitus, kurie paprastai šalindavosi bažnytinės hierarchijos pareigų. Kad naujas popiežius pasirinko sau Francis vardą, nustebė ir Čikagos arkivyskupas kardinolas Francis George, gal todėl, kad iš daugiau negu 200 popiežių Jorge Bergoglio buvo pirmasis, pasirinkęs tokį vardą.

Šia proga meskime trumpą žvilgsnį į jėzuitų istoriją. Katalikų Bažnyčioje buvo ar yra įvairiausių vienuolių ar ordinų: benediktinai, dominikonai, kapucinai, marijonai, saleziečiai, pranciškonai, jėzuitai ir kt. Sunkiomis Bažnyčios gyvenimo dienomis, ypač protestantizmo įsigalėjimo metais, po-

Ar sulauksime reformų iš popiežiaus jėzuito?

ALEKSAS VITKUS

piežiams jos daug padėjo, o ypatingai – ispano Ignaco de Loyola įsteigta Jėzaus draugija, suvaidinusi taip pat didelį vaidmenį spaudos leidybos, jaunimo auklėjimo, labdaros ir misijų srityse. Šiandien jėzuitai daugelyje kraštų yra įsteigę gimnazijų ir kolegijų lygio mokslo įstaigas.

Šis ordinas, vadinamas Jėzaus draugija, įkurtas 1534 m. šv. Ignaco de Loyola, 1540 m. rugsėjo 27 d. patvirtintas popiežiaus Pauliaus III (1534–1549) bule „Regimini militantis Ecclesiae“. Jau žodis „militantis“ rodė, kad jėzuitai labai skirsis nuo kitų draugijų. Mat ir ordino įkūrėjas Ignacas jaunystėje pasižymėjo kaip atkaklus, didelės energijos ir drąsos karys. Pradžioje draugijos narių skaičius buvo ribotas, bet Ignacui mirštant jis buvo pasiekęs jau visą tūkstantį. Draugijos šūkis buvo „Ad Majorem Dei Gloriam“. Reikėtų paminėti, kad, norint tapti jėzuitų ordino nariu, kandidatas turėjo praleisti daug metų studijuodamas klasikinius mokslus kaip filosofiją, matematika ir kt., studijas užbaigdavo ilgametėmis teologijos studijomis, prieš tai dar ir davęs neturto, skaistumo ir paklusnumo įžadus. Jėzuitų mokslas užtrukdavo žymiai ilgiau negu pasauliečių kunigų ar kitų vienuolių brolių paruošimas.

Pirmutinis Ignaco tikslas buvo nuvesti savo pasekėjus į Šventąją Žemę, kur musulmonai turėjo būti patraukti į krikščionybę. Prasidėjęs karas su turkais tai sutrukdė, ir popiežius jėzuitų veiklą pakreipė į misijas įvairiuose kraštuose. Pirmas jėzuitų darbas buvo steigti aukštesnio lygio mokyklas, vadinamas kolegijomis ar akademijomis, auklėti jaunimą ir taip priešintis greitai plintančiam protestantizmui.

Tais pačiais metais, kai buvo sudaryta Lietuvai nieko gero nedavusi Liublino (1569 m.) unija, jėzuitus į Lietuvą pakvietė Vilniaus vyskupas Protase-

vičius. Iš čia jie paplito po visą Lietuvą, visur steigdami mokyklas ir mokydami žmones katalikiškų tiesų. Pagarsėję savo mokslo įstaigomis, jėzuitai į jas įtraukė ir protestantų vaikus, taip pristabdydami protestantizmo plitimą Lietuvoje.

Savo vis didėjančia įtaka katalikiškuose kraštuose jėzuitai pagaliau sukėlė nepasitenkinimą tarp tų kraštų valdovų, todėl tų valdovų paveiktas popiežius Kle-

mentas XIV (1769–1774) savo 1773 m. liepos 21 d. bule jėzuitų ordiną panaikino. Nei Rusijos carienė Kotryna Didžioji, nei Prūsijos Friedrichas Didysis tos bulės viešai nepaskelbė, todėl jėzuitų ordinas tuose kraštuose galėjo veikti ir toliau. Lietuvoje ir Lenkijoje jėzuitai buvo uždrausti. Sudaryta taip vadinama Edukacinė komisija turėjo perimti jėzuitų mokyklas. Prasidėjo gana didelių jėzuitų turtų grobstymas. Dauguma mokykloms skirtų pinigų nutekėjo į visokių agentų kišenes. Mokyklos pradėjo skursti. Netrukus nustojo gyvuoti ir jungtinė Lenkijos-Lietuvos valstybė.

Tuo tarpu Europoje, pasibaigus Napoleono eros karams, 1814 m. popiežius Pijus VII (1800–1823) vėl leido jėzuitams veikti visame pasaulyje. Vis dėlto politinė ir religinė opozicija daug kur išliko. Jėzuitai galėjo visiškai laisvai veikti tik JAV, kur šiandien jie yra išvystę labai plačią veiklą su šimtais universitetų, kolegijų, gimnazijos lygio mokyklų ir stipria knygų bei periodikos leidyba. Čia paminėsiu tik kelis gerai žinomus universitetus: Loyola U Chicago, Boston College, Marquette U, Fordham U, Xavier U, Saint Louis U ir kt. Juose ir dabar akademiškai orientuota galvosena kartais susikerta su oficialiu Bažnyčios mokslu, kas ne kartą sukeldavo ir vis sukelia įtampą. Popiežiumi tapus jėzuitui, tie reti nesutarimai turėtų išnykti.

Du paskutiniai popiežiai Jonas Paulius II ir Benediktas XVI suprato jėzuitų vertę ir juos rinkdavo savo bendrininkais. Į kardinolus jie abu pakėlė net 10 jėzuitų ordino narių, o popiežius Benediktas XVI Tikėjimo Doktrinos Kongregacijos sekretoriumi paskyrė jėzuitą Luis Ladaria, o Federico Lombardi – Vatikano spaudos atstovu. Ir štai 2013 m. jėzuitas Jorge Bergoglio tapo pirmuoju jėzuitu popiežiumi.

Garsus Amerikos išradėjas, žurnalistas, spaustuvininkas ir diplomatas Benjamin Franklin (1706–1790) savo 1789 m. laiške, rašytame Jean-Baptiste Leroy, teigė, kad vieninteliai užtikrinti dalykai šiame pasaulyje yra mirtis ir mokesčiai. Šiandien jis yra labiau žinomas būtent dėl šios citatos, o ne dėl savo pasiekimų. Žmogui lemta mirti tik kartą gyvenime, bet atsiskaityti su JAV valdžia dėl mokesčių (federalinių, valstijos, savivaldybės, pirkimo, naudojimo) reikia bent kartą kasmet.

Šįkart noriu rašyti tik apie federalinius mokesčius, kuriuos tvarko Internal Revenue Service (IRS). Kasmet iki balandžio 15 d. šio krašto gyventojai turi pranešti ir atsiskaityti už savo uždarbį bei sumokėti nustatytus mokesčius. Yra įvairių formų ir nurodymų, kaip tas formas užpildyti. Darbas nesibaigia su jų užpildymu, nes yra galimybė, kad IRS, atidžiau į pateiktą informaciją pasižiūrėjusi, gali pareikalauti daugiau informacijos ar įrodymų.

Tik labai mažas procentas užpildytų formų yra nuodugniau patikrinamos. Galimybė, kad mūsų atsiskaitymas su valdžia bus atidžiai peržiūrėtas, didėja, jeigu gautos didelės pajamos ir jei jos gautos iš savo verslo ar prekybos. Galite būti beveik tikri, jog jūsų dokumentus peržiūrės, jeigu atsiskaitydami nepridėsite W-2 ar 1099 formų. Tose formose darbdaviai nurodo mūsų uždirbtas sumas ir tą informaciją išsiunčia ne tik mums, bet ir IRS. Jei IRS jas gauna, bet jos nėra įtrauktos į mūsų dokumentus, IRS kompiuteriai tokius išskiria, štai tada galima susilaukti pasiteiravimo iš IRS. Kartais net būti pakviesti pokalbiui.

Atvykęs į Ameriką 1950 m., IRS formas pildžiau kasmet. Gal 1956 m. IRS mane pakvietė pasiaiškinti, kodėl aš, tiek mažai uždirbdamas, dar savo motiną įrašiau kaip mano išlaikomą. Tuo metu aš jau buvau pilnu laiku studijuojantis studentas, tad mano uždarbis tikrai buvo menkas, bet viršijo 1,200 dol. per metus. Aš IRS tarnautoją užtikrinau, kad jokių kitų pajamų neturėjau ir kad, pagal IRS įstatymus, asmens pragyvenimui buvo skiriama 600 dol. per

Tik mirtis ir mokesčiai yra užtikrinti

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

metus. Dviem asmenims tai reišė 1,200 dol. metams, ir mano atvejis tam labai tiko. IRS pareigūnas kiek sumišo, bet toliau nesikabinėjo.

Po kelių metų baigęs psichologijos internatūrą, vėl pildžiau metines IRS formas. Internatūros metu iš mano stipendijos ligoninė atskaičiuodavo tam tikrą procentą mokesčiams, bet vėliau sužinojau, kad ta stipendija nėra apmokestinama ir IRS formas atitinkamai užpildžiau. Po kurio laiko gaunu pranešimą, kad už stipendiją turiu mokėti pajamų mokesčius ir IRS esu skolingas keletą šimtų dolerių. Būdamas studentu tokių pinigų neturėjau. Todėl nėriau į teisės mokyklos biblioteką, ieškodamas teisybės. Ją atradau. Pasirodo, jeigu internatūra yra atliekama kaip dalis laipsnio reikalavimo dar prieš laipsnio gavimą, tai už gautą stipendiją pajamų mokesčio mokėti nereikia. Jeigu internatūra atliekama po laipsnio gavimo, kaip buvo medicinos daktarų paruošime, tai uždarbis yra apmokestinamas. Tą informaciją pasiunčiau IRS, bet ji apie tai nenorėjo nieko girdėti ir toliau reikalavo mano neturimų pinigų. Tada susiradau advokatą, daviau jam savo surastą informaciją. Jis, kiek nustebęs dėl mano kruopštumo, sutiko padėti. Prie mano akių paskambino IRS, prisistatė kaip man atstovaujantis advokatas ir telefonu paskaitė mano surinktos informacijos santrauką. IRS su juo sutiko ir reikalavimą atšaukė. Už penkių minučių paslaugas advokatas paėmė 50 dol. Tada įsitikinau, kad labai svarbu ne pati turima informacija, bet kas ją turi ir turinčiojo statusas.

Buvo keletas atvejų, kur aš, apskaičiuodamas savo mokesčius, panaudojau ne tą formulę ar blogai skaičius sudėjau ir taip save nuskriaudžiau. IRS tai

pastebėjo ir už mano permokėtas sumas atsiuntė čekį. Tai padėjo man suvokti, kad ir IRS dirba sąžiningi, padorus žmonės, o ne kažkokie kraugeriai, tačiau apie tokius žiniaskalaidoje nerašoma.

Aš ir toliau pats pildydavau reikiamas IRS formas, o kolegos stebėdavosi, kad aš save skriaudžiu ir nesinaudoju man nežinomomis galimybėmis, kaip ką nors apeiti. Gyvenimasėjo nustatyta vaga, kol vieną kartą mūsų finansinė patarėja

neįkalbino pereiti į programą, kur aš galėčiau pensijai atidėti didesnę pajamų procentą ir taip atidėti pajamų mokesčius. Patarimu pasinaudojau, bet po poros metų iš IRS gavau laišką, kuriuo pranešama, kad aš jiems nepranešiau apie savo naujo pensijos plano sudarymą ir esu ne tik skolingas mokesčių už tą sumą, bet dar ir nemažą pabaudą turiu sumokėti. Jų sąskaita buvo apie 1,0000 dol. Oi, motinėle, ką daryt, galvoje nubangavo liaudies dainos refrenas.

Nežinojau ką daryti, todėl susiradau tikrą buhalterę. Ir ji nežinojo, ką daryti, bet žinojo, kur kreiptis, bei pasiūlė visas teises plonybes patikrinti. Aišku, aš jai turėjau sumokėti už jos sugaištą laiką. Pasirodo, pereidamas į naują pensijų programą aš patekau į didelių verslo bendrovių lygą, kurioje puikuojasi „General Motors“, „Ford“ ir kiti galiūnai. Mano verslo advokatai turėjo man viską laiku sutvarkyti. Bėda tik ta, kad aš nebuvau verslo galiūnas ir jokio savo štabo neturėjau. Mano buhalterė įtikino IRS, kad, neužpildydamas reikiamų formų, aš padariau klaidą ir jos ateityje nepakartosiu. IRS patikėjo ir bausmę panaikino. Tačiau man užtruko ilgiau nei dvejus metus iš tos makalynės išsikrapštyti. Besikapstydamas kažkaip praradau pasitikėjimą savimi ir dabar jau ketverti metai, kai, atsiskaitydamas su IRS, naudojuosi tos buhalterės paslaugomis.

Daugelį metų turėjau nuostatą nelįsti ten, kur neišmanau ar ko nesuprantu. Įsirašydamas į tą naują pensijos planą savo nuostatą sulaužiau, bet tuo pačiu išmokau – ateityje nelįsti ten, kur neišmanau ar ko nesuprantu.

TELKINIAI

Hartford, CT

Connecticut lietuvių Kovo 11-oji

Kovo 15 d. Šv. Trejybės bažnyčioje, Hartford, CT, vykusioje Nepriklausomybės dienos šventėje dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis. Ją surengė Connecticut valstijos lietuviai. Ambasadorius padėkojo vietos lietuviams už išsaugotą lietuviybę, prašė juos aktyviai dalyvauti užmezgant naujus verslo ir mokslo ryšius, kurie bus ypatingai svarbūs vis labiau viena kitai atsiveriančiose JAV ir Europos Sąjungos rinkose. Kaip sakė Ž. Pavilionis, rinkų atvėrimas bus vienas svarbesnių ir Lietuvos pirmininkavimo ES tarybai užduočių.

Apsilankymo Connecticut metu Ž. Pavilionis taip pat apsilankė didžiausios pasaulio pasauliečių katalikų organizacijos „Knights of Columbus“ būstinėje New Haven mieste. Ši organizacija 1982–1984 m. tiesiogiai prisidėjo sukuriant JAV prezidento Ronald Reagan „šventąją sąjungą“ su popiežiumi Jonu Pauliumi II, nukreiptą prieš komunizmo išitvirtinimą Europoje.

LR ambasados JAV info

LR amb. Ž. Pavilionis su New Haven mieste gyvenančia JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininke Sigita Šimkuviene, LB Hartford apylinkės pirmininke Diana Norkiene bei minėjime koncertavusios Connecticut lietuvių liaudies šokių grupės „Berželis“ nariais.

Rasos Paulauskaitės Dooling nuotr.

Cicero, IL

Lankėsi kun. G. Keršys

Po apeigų Šv. Antano parapijos bažnyčioje svečių kun. G. Keršį sutiko kavinės vadovės J. Bobinienė ir M. Gabalienė.

Edvardo Šulaičio nuotr.

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors iš Lietuvos atvykęs kun. Gediminas Keršys jau porą mėnesių talkina Čikagos ir apylinkių lietuvių parapijoms, tačiau Cicero Šv. Antano bažnyčioje kovo 14 d. vakare jis lankėsi pirmą kartą. Tą dieną svečias kartu su Cicero lietuvių kapelionu kun. dr. Kęstučiu Trimaku vedė Gavėnios susikaupimą.

Po konferencijos, išpažinčių ir šv. Mišių nedidelis būrelis susirinko „kavinės“ patalpose (tai sekmadieninių susibūrimų kambarys), buvusios Šv. Antano parapijos pradžios mokyklos pastate. Čia svečių tikintieji galėjo iš arčiau pažinti, užduoti klausimų, papendrauti.

Susėdus prie užkandžių ir arbatos, kun. Keršys buvo paprašytas papasakoti apie save. Svečias studijavo Marijampolės kunigų seminarijoje (ten dėstyti atvažiuodavo kun. dr. K. Trimakas). Kai seminarija buvo uždaryta, Keršys studijas tęsė Kaune. Prieš atvykimą į Čikagą, jis buvo Vilkaviškio parapijos vikaras ir tuo pat metu rašė magistro darbą apie egzorcizmą, kurį tikisi šiais metais užbaigti.

Dabar kunigas iš Lietuvos yra dažnas svečias Brighton Park, Marquette Park lietuvių bažnyčiose, taip pat ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL, ypač jos kapelionui kun. Antanui Saulaičiui viešint Lietuvoje.

Pats kun. Keršys – jaunas, tvirtas ir sumanus, iškalbingumu ir sugebėjimais pralenkiantis daugelį savo profesijos žmonių. Reikia manyti, kad jis Čikagos bei apylinkių tautiečiams pasitarnaus ir į bažnyčią pritrauks daugiau žmonių.

Susitikimo vadovės Mėta Gabalienė ir Jonė Bobinienė svečiui įteikė mažą piniginę auką, tikėdamos, kad tai nebus paskutinis kunigo apsilankymas Šv. Antano parapijoje Cicero.

Visuomenininkė Marija Remienė pastebėjo, kad naujas kunigas išitraukė į laikraščio „Draugo“ veiklą ir sutiko atsakyti į skaitytojų klausimus religine tema. Linkime kun. Keršiui geros kloties.

Southfield, MI

Rekolekcijos ir koncertas

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

Dievo Apvaizdos lietuvių parapija Southfield, MI, atgijo, atėjęs naujam klebonui kun. Gintarui Jonikui. Daug ir gražiai meldžiamės. Ypač per Gavėnią, mat prie visų maldų pridėtas ir stacijų kelias. Pirmosios rekolekcijos su sesele Igne vyko šių metų vasario 22–23 dienomis. Lietuviai gausiai dalyvauja jos paskaitose, žinodami, kad tikrai nenusibos, kad tikrai bus įdomu.

Kitos rekolekcijos vyko kovo 9–10 dienomis Dievo Apvaizdos ir Šv. Antano parapijose. Į jas buvo pakviestas kunigas Egidijus Arnašius. Svečias – Airijos lietuvių kapelionas, kun. Joniko geras draugas. Abu – muzikalūs, balsingi dainininkai.

Bažnyčioje vyko maldos, išpažintys, giesmės, pamokslai ir Mišios. Viskas – sielos išganymui. O Dievo Apvaizdos parapijos salėje – koncertas, kuriame buvo dainuojamos romantiškos ir tautinės-patriotinės dainos. Didžiąją meninės programos dalį atliko svečias kun. Arnašius. Dainoms jis pritarė pats grodamas gitara.

Salėje susėdus prie stalų, dėmesį patraukė išdėliotos programos. Pirmo puslapio viršuje – Lietuvos herbas, raudoname fone – raitelis ant balto žirgo. Juo galime didžiuotis. Net ir Stasio Lozoraičio žmona italė Daniela Lozoraitienė yra pasakiusi, kad pirma išimylėjo Vytį, o tik po to – okupuoto krašto diplomata. Kitas herbas – su Popiežiaus kepure – yra bažnytinis herbas. Užrašas tarp dviejų herbų skelbė: „Kovo 11-tosios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimas.“

Minėjimo metu buvo renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti, taip pat įteikta finansinė parama „Žiburio“ lituanistinei mokyklai (direktorė Jūratė Latvėnienė). Meninėje programoje, be jau minėto kun. Arnašiaus solinio koncerto, taip pat nuskambėjo Justino Marcinkevičiaus, O. Mileikienės bei O. Aukštaitės eilės (deklamavo Laura Garnytė ir Raminta Vilkenė). L. van Beethoven „Adagio Contabile“ iš „Patetinės sonatos“ paskambino Ada Simaitytė, o A. Paulavičiaus „Dievo dovaną“ (pagal Bernardo Brazdžionio žodžius) atliko kun. Jonikas. Pabaigoje merginų choras (vadovė Virginija Simaitytė), visiems pritariant, padainavo Juozo Naujalio ir Maironio „Lietuva brangi“.

Dainuoja kun. G. Jonikas, jam gitara pritaria kun. Arnašius.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Maironio lituanistinės m-los mokinių skutinėti kiaušiniai.
Reda Dinsmonienės nuotraukos

Margučių šventė Maironio lituanistinėje mokykloje

Alina Volodkaitė-Davies.

Tikras draugas turi tavimi pasitikėti ir tu pasitiki juo. Draugas tau atleidžia. Žmogus, kuris tave apgina, jeigu tave skriaudžia. Tikras draugas bus visada šalia, kada reikės.

Laukiame Velykų! Sakoma, jog kartu su pavasario saule, su šv. Velykomis į žemę sugrįžta gyvenimo džiaugsmas. To džiaugsmo Maironio lituanistinėje mokykloje (Lemont) kovo 15–16 dienomis buvo su kaupu – kaip ir kasmet, taip ir šiemet, prisiminę senolių tradicinius žaidimus, smagiai leidome laiką. Vyko tradicinė kiaušinių marginimo ir ridenimo šventė. Susirinko ir maži, ir dideli! Penktadieninės pamainos priešdarželinukai, darželinukai ir 1–6 klasių mokiniai į salę subildėjo nešini krepšeliais, pilnais pačių dažytų margučių ir dalyvavo margučių ridenimo varžybose. Tuo metu dailininkė Rasa Ibianskienė mokė vyresniuosius – 7–10 klasių mokinius – margučių skutinėjimo meno.

Margučių ridenimo varžybos tęsėsi ir šeštadieninėje pamainoje. Mažieji mokinukai, Velykų Kiškio padedami, smagiai rideno margučius, o 4–10 klasių mokiniai kiaušinius dažė vašku. Šio nuostabaus meno vaikus mokė seną tradiciją iš tėčio Liudo perėmusi Alina Volodkaitė-Davies. Buvo miela matyti šypsenas vaikučių veiduose ir daugybę margučių jų krepšeliuose.

Nuoširdus ačiū visiems, suruošusiems, dalyvavusiems ir padėjusiems šioje smagioje pavasarinėje šventėje. Tegul prie Jūsų margučių stalo viešpatuoja taika, meilė, džiaugsmas ir tikėjimas. Būkite sveiki ir laimingi, sulaukę šventų Velykų.

Neringa Mockus
MLM tėvų komiteto narė

Kodėlčius. L. Apanavičienės nuotr.

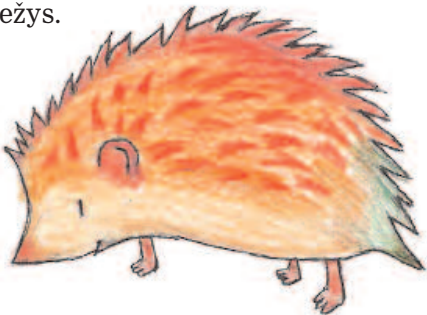
Kodėlčius

Kodėl man blogai?
Todėl, kad sulūžo žaislai.
Kodėl čia niekas?
Juk tai tikras sliekas!
Kada parskris vyturys?
Kai pasirodys pirmas saulės spindulys.

Andrius Thmaladzė
Kristijono Donelaičio lit. m-la
3 kl. mokiny, Washington, DC

Kodėl patinka man ežys?

Todėl, kad jis puška kaip garvežys.
Kodėl man patinka dangus?
Todėl, kad pasaulis puikus.
Kodėl man patinka rašyti?
Todėl, kad aš moku paišyti.

Kristupas Vorobjovas

JAV LB Kultūros taryba, filatelistų draugija „Lietuva“ ir Čiurlionio galerija Čikagoje kviečia 6–18 metų JAV lietuvius moksleivius tapti pašto ženklų ir voko autoriumi ir **skelbia pašto ženklų ir voko kūrimo konkursą**, skirtą Dariaus ir Girėno legendinio skrydžio 80-mečiui paminėti. Geriausių darbų autoriai bus apdovanoti premijomis, o pirmos vietos laimėtojų kurtus darbus bus galima pamatyti išleistame pašto ženkle ir voke.

Gegužės mėnesį bus surengta konkursui atsiųstų piešinių paroda ir vertinimo komisija išrink nugalėtojus trijose amžiaus grupėse (6–10 metų, 11–15 metų ir 16–18 metų). Vertinimo komisiją sudarys Lietuvių Fondo, JAV LB Kultūros tarybos, filatelistų draugijos „Lietuva“ bei Čiurlionio galerijos atstovai. Apie konkursą skelbiama lietuviškose žiniasklaidos priemonėse, taip pat JAV LB KV bei JAV LB Kultūros tarybos tinklalapiuose.

Piešinius – pašto ženklų ir voko projektus – **prašoma pateikti iki š. m. balandžio 7 d.** Darbus siųsti adresu: Pašto ženklų konkursas, Lith. Art Gallery Ciurlionis, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Daugiau informacijos gausite el. paštu: **LB.kultura@gmail.com** arba **laimaa@hotmail.com**

Čikagos lituanistinėje mokykloje ... Velykų belaukiant

Velykų laukia ir Čikagos lituanistinės mokyklos mokinukai. Kovo 16 d. jie margino margučius: patys mažiausieji dažė ar aplikacijas atliko ant popieriaus lapo, o vyresnieji į rankas ėmė tikrus kiaušinius. O kaip smagu buvo po to margučius ridinėti, jų ieškoti ar nešti į šaukštą įsidėjus! Su dovanomis mokinius aplankė Velykų bobutės ir Velykų kiškis. O po visų darbų mokiniai sėdo skanauti burnoje tirpstančių Bobutės pyragėlių.

Čikagos lituanistinė mokyklos „Facebook“ nuotraukos

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

2012 m. Gintaro vadovių ir Ažuolo mokyklos

VS. AUDRA LINTAKIENĖ
IR
VS. DONATAS RAMANAUSKAS

2010 m. spalio mėnesį kartu su broliu Donatu buvome Lietuvių skautų sąjungos pakviesti vadovauti Gintaro vadovių ir Ažuolo mokyklai (GVAM). Mokykla turėjo vykti Čikagos skautų Rako miškuose. Dirbome, plušome, posėdžiavome, ruošėme jaunus vadovus, o mokykla 2011 m. dėl nedidelio užsiregistravusių kursantų skaičiaus neįvyko. Patyrėme širdgėlą. Bet nėra to blogo, kas neišeitų į gera. 2011 m. spalį vėl mūsų paklausė, ar sutiktumėme vadovauti mokyklai. Po ilgo svarstymo sutikome suruošti mokyklą 2012 m. vasarą Kanados skautų Romuvos stovykloje. Tad prie darbo!

Norėjau, kad mokykla vyktų, vadovaujantis rimta teorija, todėl atnaujinome dėstymo programas ir priderinome prie šiuolaikinių JAV skautiškų temų. Įvedėme temas: skilties/grupės formavimasis; valdome konfliktus; klausyk ir mokykis; EDGE metodas; vadovavimo EDGE; skautavimo pamatai; vadovavimo kompetencijos; grupės kontroliavimas; kaip mokyti; bendravimas ir kaip perduoti pavyzdį. Būsime draugininkus supažindinsime, kaip valdyti pavojų (Risk Management), apie stovyklavietės valdybą (Camp directorship), pareigą globoti ir gąsdinimą (Duty of Care and Bullying) – tai rimtos temos, apie kurias turi žinoti kiekvienas vadovas.

Neapleidome ir tradicinių lietuvių skautų dėstomų kursų: sueigos planavimo, pavyzdinės sueigos, iškylių planavimo, iškylių ruošos, žaidimų ir jų svarbos skautiškoje programoje, LSS pakėlimų ir apdovanojimų, LSS struktūros, skirtumo tarp skautiškų programų planavimo ir vaiko brenimo. Temų buvo daug, todėl reikėjo mažinti jų skaičių!

Darbo buvo daug daugiau, nei įsivaizdavome. Reikėjo ne tik paruošti programą! Sukvietėme štabą, rinkome, išspausdinome ir sudėjome kursantų ir štabo žinytus, sudėliojo skilties/mokyklos ženklukus, sudarėme dienotvarkes, ruošėme paskaitas, mokymo medžiagą, dovanėles, pažymėjimus, kaklaraiščius, kaklaraiščių žiedams medžiagas, pareigų virvutes, giliukus bei gintarėlius. Kas turės prožektorius? Trikoj? Kas atveš pieštukų, popieriaus? Atrodė, jog ruošia nesibaigs – tos detalės, detalės! Gerai, kad turėjome daugiau kaip metus pasiruošti.

Be geraširdžių žmonių daug ką būtų buvę daug sunkiau arba tiesiog neįmanoma nuveikti. Romuvos stovyklos tėvūnas brolis Rimas Sriubiškis kantriai atsakinėjo į visus klausimus. Brolis Marius Rusinas tvarkė stovyklos inventorių, sesė Dana Mikužienė ne tik pasiuvo pilkuosius kaklaraiščius, ne tik tvarkė registraciją, bet ir vieną ilgą vakarą dėliojo kursantų žinytus. Sesė dail. Vida Skilandžiūnienė suprojektavo stovyklinį ženkluką ir paruošė stovyklinius marškinėlius. Sesė Rūta Lemon be galo kantriai, išsamiai ir greitai atsakė į su LSS susijusius klausimus bei išsprendė programinius rūpesčius. Sesė Indrė Paškauskienė, apsiėmusi turbūt sunkiausias pareigas – šeimininkės, rašė ir planavo visą valgiaraštį. Nuoširdžiai dėkojame jiems už įdėtą darbą ir rūpestį.

*Ir su margučiais, su šv. Velykom,
Ir su pirmais pavasario žiedais!
Palaiminto prisikėlimo ryto,
Gyvenimo su džiaugsmo spinduliais!*

Linkiu visiems „Skautybės kelio“ rėmėjams, skaitytojams, bendradarbiams bei visiems Lietuvių skautų sąjungos nariams linksmų šv. Velykų!

v.s. Aušra Jasaitytė Petry
„Skautybės kelio“ redaktorė

GVAM kursantai 2012 m.

GVAM štabas.

Dėkojame ir savo šeimoms: sesėms Rasai Ramanauskienei, Dianai ir Reginai Ramanauskaitėms, broliui Arui Lintakui ir sesei Rimai Lintakaitei – už supratimą, moralinę paramą ir kantrybę. Dėkoju savo mamai sesei Vandai Aleknienei (buvusiai GVM vadovei) už nuolatinį užnugarį!

Pagaliau atėjo laikas pačiai mokyklai! Prikrovę automobilius ligi pat stogų, traukėme į Kanados miškus.

2012 m. liepos mėn. 29–rugpjūčio mėn. 4 d. Romuvos stovykloje (netoli Huntsville, Ontario, Canada) vyko LSS Gintaro vadovių ir Ažuolo mokyklos. Tai vadovų lavinimo kursai, taikomi 15–21 m. amžiaus skautams ir skautėms, kurie nori vadovauti jaunesniems. Į šiuos kursus yra įtraukti įvairūs užsiėmimai iš skautamokslio, gamtamokslio bei vadovavimo sričių. GVAM, ruošiamos tik kas dveji ar treji metai, pritraukia kursantus iš beveik visų tuntų Šiaurės Amerikoje. Kursantai yra suskirstyti į skiltis taip, kad skautai iš įvairių vietovių pakliūtų į skirtingas skiltis.

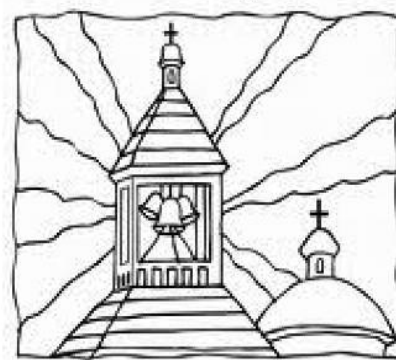
2012 m. GVAM kursantai ir vadovai

„**Lapės**“: Eristrida Butkevičiūtė (Čikaga), Jūra Kalinauskaitė (Toronto), Kaja Kijauskaitė (Cleveland), Rita Kižytė (Cleveland), Meda Mikalauskaitė (Čikaga) ir Erika Weir (Čikaga).

„**Pelėdos**“: Renė Kižytė (Cleveland), Krista Martinkaitė (Čikaga), Goda Orentaitė (Čikaga), Izabelė Rubinski (Cleveland), Vaiva Šlapšytė (Toronto) ir Austėja Stanevičiūtė (Čikaga).

„**Stumbrai**“: Darius Čepulis (Cleveland), Lukas Gabrys (Toronto), Teriukas

Aleliuja!

**Tegul palaiminto prisikėlimo ryto
sidabrinų varpų dūžiai
lydi Jūs žingsnius visus.
Tegul varpai skelbia Išganymo šventę,
pašaukia Šventų Velykų džiaugsmą ir palaimą.**

SU ŠVENTOMIS VELYKOMIS!

v.s. fil. Gintas Taoras
LSS Tarybos Pirmininkas

v.s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon
Vyriausia Skautininkė
ir Sėsėrijos Vadė

s. fil. Albertas Kerelis
VS pavaduotojas
ir Brolijos Vadas

v.s. fil. Ričardas Chiapetta
A.S.S. Vadijos Pirmininkas

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA

Nukelta į 8 psl.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Obeliuose siekiama atstatyti paminklą
Birželio sukilėliams

Obeliai (Obeliupaminklas.lt) – Rokiškio rajono Obelių gyventojai pasiryžę atstatyti sovietų valdžios sugriautą paminklą 1941 m. Birželio sukilimo dalyviams. Ispūdingas betoninis paminklas buvo pastatytas 1942 m. Obelių kapinėse. Jo centre buvo Kristaus bareljefas, šonuose – du Lietuvos karių bareljefai. 1941 m. bir-

želio sukilimas Šiaurės Rytų Lietuvoje (Rokiškio, Zarasų ir Švenčionių apskrityse) buvo ypač masiškas. Čia palaidoti sukilėliai Kazys Petrauskas, Petras Putra, Algis Stankevičius, Juozas Šnioka, Konstantinas Seibutis, Jonas Baltrušaitis ir du nežinomi kariai. Paminklo atstatymo sumanytojai: Obelių istorijos muziejaus vedėjas, buvęs partizanas Andrius Dručkus ir iš Obelių kilęs Valstybinės kalbos inspekcijos viršininkas Donatas Smalinskas sako, kad tai – valstybės, mūsų tautos istorinės garbės reikalas. Atstatymo darbai gali kainuoti 60,000– 70,000 Lt. Jau pavyko surinkti 23,215 litų. Lėšas paminklui atstatyti galima pervesti į Obelių bendruomenės centro sąskaitą Nr. LT847300010105682663 (bankas „Swedbank“). Interneto svetainė www.obeliupaminklas.lt.

L. Linkevičius lankosi New York

Vilnius (URM informacija) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kovo 24–29 d. su darbo vizitu lankosi New York. Jungtinių Tautų (JT) būstinėje jis susitiko su JT generaliniu sekretoriumi Ban Ki-Moon ir aptarė Lietuvos siekį tapti nuolatine JT Saugumo Tarybos nare 2014–2015 m. kadencijai. Ministras taip pat pristatė artėjančio Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos

Tarybai pagrindinius tikslus, aptarė galimus Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos partnerystės stiprinimo kelius. Kovo 26 d. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose vyko ministro susitikimas su New York lietuviais. L. Linkevičius dar susitiks su valstybių, esančių JT Saugumo Tarybos nuolatinėmis narėmis, ambasadoriais ir su regioninių JT grupių atstovais.

Operatyviniai veiksmai, taikyti 7,147 asmenims

Vilnius (ELTA) – Operatyvinės veiklos įstatyme numatyti sankcionuoti operatyviniai veiksmai pernai buvo vykdomi 7,147 asmenų atžvilgiu. Tai nustatė Seimo operatyvinės veiklos kontrolės komisija, ištyrusi duomenis apie 2012 metais vykdytus operatyvinių tyrimų rezultatus. Ši Seimo socialdemokratų partijos nario Dariaus Petrošiaus vadovaujama komisija išsiaiškino, kad ikiteisminiais tyrimais baigiasi maždaug ketvirtadalio operatyvinių tyrimų. Operatyvinių veiksmų sąvoka apima slaptą telefoninių pokalbių, vaizdo ir garso kontrolę, slaptą patekimą į patalpas bei jų apžiūrą ir kitas priemo-

nes. Pasak D. Petrošiaus, visų minėtų asmenų atžvilgiu vykdytus veiksmus leido apygardų teismai. Didžiąją dalį veiksmų sudaro telefoninių pokalbių kontrolė. Dauguma sankcijų išduota Policijos departamentui prašant. Maždaug ketvirtadalio operatyvinių tyrimų pagrindu pradėti ikiteisminiai tyrimai. D. Petrošius tvirtina, kad vien norint sužinoti minėtus skaičius jam, kaip komisijos pirmininkui, teko du mėnesius vesti derybas su įvairiomis žvalgybos tarnybomis. Visuomenę jaudina, ar operatyviniais veiksmais nėra piktnaudžiaujama pažeidžiant žmonių teises į privataus gyvenimo ir būsto neliečiamumą.

Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios vadovu perrinktas T. Šernas

Vilnius (Bernardinai.lt) – Kovo 23 d. Vilniuje vykusiame neeiliniame Lietuvos evangelikų reformatų Synode Bažnyčios generaliniu superintendentu perrinktas dvasininkas Tomas Šernas, vicesuperintendentu – kunigas Rimas Mikalauskas. Sinodo susitikime dalyvavo ne tik visų šalies religinės bendruomenės parapijų delegatai, bet ir Seimo nariai, ministerijų atstovai. Neeilinis Sinodas susauktas dėl netikėtos Konsistorijos prezidento, Sinodo kuratoriaus dr. Mykolo Mikalajūno netekties. Susitikimo metu išrinktos visos svarbiausios religinės bendruomenės pareigybės 2013–2016 m. kadencijai. Tikimasi, jog nauja, visų šalies evangelikų reformatų parapijų vieningai bei demokratiškai išrinkta Bažnyčios vadovybė padės išspręsti įsisenėjusius

Dvasininkas Tomas Šernas.
Evang. reform. bažnyčios nuotr.
skaudulius tarp tikinčiųjų. Šią bažnyčią sudaro parapijos, kurios yra bendruomenės su konkrečiais jos nariais. Šiuo metu Lietuvoje yra įsteigta ir veikia 14 evangelikų reformatų parapijų.

Susitiko du popiežiai

Popiežius emeritas Benediktas XVI (k.) ir popiežius Pranciškus. EPA nuotr.

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Kovo 23 d. popiežius Pranciškus aplankė popiežių emeritą Benediktą XVI. Apsilankymas buvo privatus. Bibliotekoje vykęs pokalbis truko maždaug 45 min. Po to Pranciškus ir Benediktas kartu pietavo. Jau išrinkimo vakarą popiežius Pranciškus paprašė melstis už savo pirmtaką. Tuo tarpu popiežius Benediktas XVI, atsisveikindamas su kardinolais, pažadėjo besąlygišką pagarbą ir klusnumą būsimam popiežiui.

Londonė mirė Rusijos oligarchas B. Berezovski

Londonas (ELTA) – 67 metų Boris Berezovski kovo 23 d. rastas negyvas savo namo vonios kambaryje Ascot, Didžiojoje Britanijoje. Pirmieji pranešimai teigė, kad buvęs milijardierius ir Kremliaus kritikas pasikorė ir kad nėra įrodymų, jog su tuo būtų susiję „tretieji asmenys“. Tačiau, praėjus kelioms dienoms po B. Berezovski mirties, Londonė aiškėja naujų detalių apie įvykio aplinkybes. Asmens sargybinis, kuris laikomas svarbiu liudytoju, nurodė, kad B. Berezovski šeštadienį 10 val. r. išsiuntė jį iš

namų su reikalais. Kai jis po penkių valandų grįžo, atkreipė dėmesį į savo darbdavio mobilųjį telefoną su trimis praleistas skambučiais. Tada jis su nerimo, išlaužė vonios kambario duris ir rado oligarchą negyvą. B. Berezovski buvo apsirengęs, šalimais nebuvo nei atsisveikinimo laiško, nei kraujo pėdsakų. Skrodimas parodė, jog nėra jokių smurtinių grumtynių ženklų. Per ateinančias kelias savaites bus atlikta daugiau tyrimų, tarp jų ir toksikologijos bei histologijos.

Sirijos opozicija oficialiai atstovauja šaliai

Kataras (ELTA) – Opozicinė Sirijos nacionalinė koalicija oficialiai užėmė Sirijos vietą Arabų Lygos viršūnių susitikime Katare. Sirijos vėliava buvo pakeista į opozicijos vėliavą. Svarbus regiono šalių susitikimas vyksta kilus suirutei Sirijos nacionalinėje koalicijoje po to, kai kovo 24 d. atsistatydino jos vadovas Ahmed

Moaz al-Khatib. Tačiau jis dalyvauja susitikime kartu su naujai išrinktu laikinuoju ministru pirmininku Ghas-san Hitto.
Sprendimas pakviesti Nacionalinę koaliciją į Arabų Lygos viršūnių susitikimą papiktino Damaską. Sirijos narystė Arabų lygoje buvo sustabdyta 2011 metų lapkritį.

Milijardinis Rusijos ir Kinijos sandoris

Beijing (ELTA) – Kinija pirks iš Rusijos 24 šiuolaikinius „Su-35“ tipo naikintuvus ir 4 povandeninius laivus. Tai yra didžiausias toks sandoris tarp abiejų šalių per pastaruosius dešimt metų. Sutartys dėl milijardinio sandorio buvo pasirašytos prieš pat naujojo Kinijos vadovo Xi Jinping

kelionę į Maskvą. Vien tik povandeniniai laivai Kinijai atsieis 2 mlrd. JAV dolerių. Dyzeliu varomi „Lada“ klasės povandeniniai laivai yra vieni moderniausių Rusijos flotilėje. Du jų bus statomi Kinijoje. Labai modernūs yra ir „Su-35“ tipo naikintuvai.

JAV perdavė Bagramo kalėjimą Afganistanui

Kabulas (BNS) – Afganistanas perėmė iš Jungtinių Valstijų kontrolę Bagramo karinio kalėjimo. Taip mėginta užgydyti vieną iš žaizdų įtemptuose abiejų pusių santykiuose, JAV vadovaujamoms pajėgoms ruošiantis užbaigti ilgiau nei dešimtmetį trukusį karą. Jungtinės Valstijos susirūpinusios, kad visiškas atsakomybės perdavimas silpnoms ir į korupciją linkusioms Afganistano saugumo pajėgoms padės Bagrame laikomiems įtariamiesiems Talibano ir tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ kovotojams grįžti į mūšio lauką. Bagramo kalėjimas turėjo būti perduotas afganų pa-

jėgoms kovo 9-ąją, tačiau šis žingsnis buvo atidėtas paskutinę minutę, kai H. Karzai užsiminė, jog ten laikomi nekalti kaliniai bus paleisti. Rugsėji JAV perdavė afganų pareigūnams daugiau nei 3,000 kalinių kontrolę Bagrame, vadintame Afganistano Guantanamo, nes kai kurie suimtieji ten laikomi be teismo sprendimo ir nepateikus jokių kaltinimų. Tačiau amerikiečiai toliau saugojo 580 užsieniečių, kuriems nebuvo taikomas tas susitarimas, taip pat šimtus afganų, suimtų po sutarties pasirašymo 2012-ųjų kovą.

ŠVENTADIENIS

Perkeičiantys maldos atodūsiai

Verbų sekmadienis

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Skaudi ir persmelkta dramatiškos Kristaus meilės yra žmonių išganymo atomazga. Kai Jis prisikels iš numirusių, didžiojo atpirkimo kryžiaus antrą kartą į Golgotą nebeneš, budelių patyčių nebegirdės, o skausmingiausios mirtinos agonijos valandėlės bus amžinai praėjusios. Bet kol Viešpats regimu žmogaus pavidalu buvo tarp savųjų, tol net į nuoširdžias žmonių liaupses skirtas Jam, kai Jis Verbų sekmadienį jojo ant prieraišiausio asilo, išismelkia netikrumo ir neištikimybės dulkės. Negalima visiškai pasikliauti tais, kurie šaukia: „Osana aukštybėse!”, bet dar nėra tapę naujais kūriniais Kristuje. Jis tai žino, todėl tarp Verbų ir amžinųjų Velykų procesijų dalyvių džiaugsmo dar yra praraja.

Jėzus ryžtingai siekia svarbiausio tikslo, išskyrus žmonijos sukūrimą, iki pabaigos. Jis, nieko neverčiamas, vien Tėvo meilės genamas, eina ten, kur mirtis pikdžiugiškai iššieps dantis... Bet iš tiesų nedžiūvančių džiaugsmo ašarų rubiniais bus apdovanotas tas, kam ši privilegija suteikta būti paskutiniam.

Prieš suėmimą, nuteisimą ir pamerkimą Jėzus Alyvų sode meldėsi. Jo malda – negirdėti atodūsiai, išsiveržę iš krauju pasrūvusios širdies gelmių, kurie suvirpina dangaus skliautus, ir bereginti iš aukštybių atskuba angelas, kad sustiprintų Tą, kuris, būdamas Visagalis, tarsį antrą kartą prisiima kūdikio bejėgiškumą, nes bus „suvystytas” iki pat mirties neišvengiamos kančios krauju permirkusiais aprišalais.

Tačiau ne gimtosios nuodėmės užauginta kančia, o begalinio gailes tingumo malonė veda Jėzų į mirties glėbį, kad pasiektų Prisikėlimo iš numirusių saulėtekį. Jo žemiškojo gyvenimo vakarui artėjant, išskirtinis vaidmuo vėl skiriamas maldai. Prikal tas ant kryžiaus, Jis meldžia savo budeliams pasigailėjimo, patirdamas iki galo nesuvokiamą vienišumo liūdesį, kreipiasi į Tėvą, o paskutinį savo maldos atodūšį ir dvasią aukoja Tam, kuris savo Sūnaus mažiausią pralieto kraujo lašą priėmė bei padarė didžiausia žmonijos atpirkimo brangenybę.

Kadangi pats Jėzus maldai skyrė (ir taip toliau daro) vieną iš svarbiau-

sių vietų, todėl niekas iš Jo sekėjų negali teisintis, kad jis per mažai meldžiasi, nes trūksta laiko. Ne laiko trūksta, bet meilės Jam. Kas, pažindamas Jėzų, vis labiau įsimyli Jį, Jam skiria daugiau laiko, nes ne tik suvokia, kad Jis vertas, kas geriausia, bet visko, ką tikrai Jam galime skirti, atiduoti ir paaukoti, bet per maldą mus aplankantis didesnis ar mažesnis Kristaus artumas ir neslopstantis tikrumas, kad Šventoji Dvasia, mus vis įkvėpdama, ragina mus kaskart iš naujo išsiveržti iš daiktų ir kai kurių žmonių netvarkingų įtakų, kaustančių mūsų vidinį ryšį su Dievu, – štai kas yra brangiausia, nes užtikrintai, nors pamažu mus veda į tobulos laisvės sodus.

Per šią Gavėnią teko patirti mažą ir truputį kitokį maldos poveikį. Kažkur eidamas ar kažką darydamas, retkarčiais mintyse tariau „Sveika Marija” maldą ir stengiuosi nors labai trumpai apmąstyti rožinio slėpinio fragmentą, kurį savaip prisitaikau sau... Kai atliekami daugiau dėmesio reikalaujantys darbai, suprantama, kad šis užsiėmimas praleidžiamas, bet kai vėl yra laisvesnės minutės, mintyse gana dažnai savaime iškyla minėta malda ir drauge nejučiomis atsiranda poreikis prisiminti ankstesnįjį rožinio slėpinį, idant būtų galima irtis į priekį. Žinoma, šios maldos metu būna neišvengiamų išsiblaškymų, trukdymų, minčių pertrūkių, bet, nepaisant visko, tęsiame, ką esame pradėję, nes mūsų pastangos vienyti su neregimuoju Viešpačiu tikrai nėra bergždžios.

Be abejo, yra daugybė ir kitų maldos būdų ir formų, mus artinančių prie Dievo. Svarbu, kad atpažintume, koks kiekvienam iš mūsų pamaldumas čia ir dabar labiau tinka. Kai su Juo valingai ir nuoširdžiau vienišame maldose, Jis veda mus į savojo netikro „aš” atsisakymą, suteikia drąsos taip save prarasti, kad Jo šviesoje save išvystume dvasiškai naujesnius bei šviežesnius. Tada suvoksime, kad Gavėnios laikas yra ištis palaimintas, nes per maldas, tikėjimo ir meilės darbus, skirtus artimui, kaskart panašėjame į nukryžiuotą ir prisikėlusį mūsų Viešpatį Jėzų.

Bernardinai.lt

GVAM kursantai

Atkelta iš 4 psl.

Petry (Čikaga), Aras Puodžiūnas (Toronto) Rimas Rekus (Toronto) ir Martynas Širvinskas (Toronto).

„**Ereliai**”: Mykolas Halpin (Toronto), Aras Klimas (Cleveland), Mantas Naris (Čikaga), Lukas Sherwood (Toronto), Mikolas Skilandžiūnas (Toronto) ir Matas Sriubiškis (Toronto).

„**Meškinai**”: Adomas Grigonis (Boston), Zenius Liubinskas (Čikaga), Viktoras Maksimavičius (Toronto), Tomas Marijošius (Toronto), Justin Moulton (Toronto), Romas Šimkus (Toronto) ir Kovas Žygas (Čikaga).

Štabas: viršininkė Audra Lintakienė (Čikaga), AM vadas Donatas Ra-

manauskas (Čikaga), patarėjas Vilius Dundzila (Čikaga), instruktorė Rūta Lemon (Toronto), Rima Lintakaitė (Čikaga); programos skiltis – Rima Lintakaitė (Čikaga), išdininkas Aras Lintakas (Čikaga), šeimininkė Indrė Paškauskienė (Toronto), programos skiltis – Regina Ramanauskaitė (Čikaga), instruktorius Audrius Remeikis (Čikaga), patarėja Audra Rusinaitė (Toronto), ūkis Marius Rusinas (Toronto), instruktorius Algis Simonavičius (Toronto), instruktorė Vida Skilandžiūnienė (Toronto), gramos skiltis – Rimvydas Šoliūnas (Čikaga), patarėja Veronika Sriubiškytė (Toronto), stovyklos tėvūnas Rimas Sriubiškis (Toronto) ir instruktorė Virginija Rubinski (Cleveland).

Bus daugiau.

SVEIKATA

Jeigu svaigsta galva

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Galvos svaigimas – tai nemalonus erdvės ir judėjimo suvokimo sutrikimas. Kartais žmonėms galvos svaigimas atsiranda staiga, ir tai atsitinka pirmą kartą. Kitus žmones šis nemalonus pojūtis vargina nuolatos. Dažniausiai galvos svaigimu skundžiasi vyresnio amžiaus žmonės.

Yra išskiriamos 4 galvos svaigimo rūšys:

- Vertigo – tai periferinės rūšies galvos svaigimas. Tai toks pojūtis, tarsi aplinkui viskas siūbuotų, banguotų, atrodo, kad svaigulys būtų susijęs su aplinkos nestabilumu. Jis atsiranda dėl vestibulinės sistemos (pusiausvyros) organų sutrikimų.

- Galvos svaigimas prieš alpimą išsivysto esant širdies ir kraujagyslių veiklos sutrikimui (dėl širdies veiklos sutrikimo, infarkto, insulto ar gausaus nukraujavimo). Tačiau tokiu atveju paprastai būna ir kitų požymių kaip krūtinės skausmas, širdies plakimas, kalbos sutrikimas, regėjimo sutrikimas, pusiausvyros praradimas ir daugelis kitų.

- Pusiausvyros sutrikimas (nestabilumas, nestabili eisena) – kai jaučiama, kad yra labai reali pargriuvimo grėsmė. Šios rūšies galvos svaigimas yra susijęs su alkoholio ar narkotinių medžiagų vartojimu. Jo metu yra pojūtis, kad labiau svaigsta kūnas ir galūnės nei galva.

- Psichogeninis svaigimas, kurį sukelia baimės jausmas, atsiranda sergant įvairiais psichikos sutrikimais (depresija, nerimu, panikos metu). Žmogus dažniausiai skundžiasi, kad jam akyse mirga ar tamsu.

Priežastys

Daug vyresnio amžiaus žmonių skundžiasi, kad jaučia galvos svaigimą keldamiesi iš lovos. Galvos svaigimas gali atsirasti persirgus gripu, peršalimo ligomis, esant alergijai. Galvos svaigimą gali sukelti arterinį kraujo spaudimą reguliuojantys vaistai, ramina mieji, migdomieji, antidepresantai, diuretikai, o taip pat kai kurie antibiotikai. Galvos svaigimas dažnai atsiranda panikos metu, nes žmogus, pats to nesuvokdamas, kvėpuoja per dažnai ir per giliai.

Bet dažniausia galvos svaigimo priežastis yra sutrikęs smegenų aprūpinimas krauju ir deguonimi. Tai atsitinka, kai staiga nukrenta kraujo spaudimas, kai žmogus ilgą laiką vėmė, viduriavo, karščiavo.

Normaliomis sąlygomis galvos smegenų ląstelės labai gerai aprūpinamos krauju ir deguonimi, todėl jos yra ypač jautrios deguonies badui. Daugeliui vyresnio amžiaus žmonių arterijų sienelėse atsiranda sklerotinių pokyčių, blogėja smegenų ląstelių aprūpinimas deguonimi, jose sutrinka medžiagų apykaita. Dėl to atsiranda galvos svaigimas, skausmas, pykinimas, užimas ausyse, sutrinka miegas, pablogėja atmintis.

Ar tai pavojinga?

Galvos svaigimas nėra sunki ar pavojinga gyvybei būklė, tačiau visada reikėtų pasitarti su gydytoju. Atlikęs tyrimus gydytojas paaiškins svaigimo priežastis, paskirs gydymą, patars,

kaip elgtis prasidėjus svaigimui.

Kada būtina kreiptis į gydytoją?

- Kai galvos svaigimą pajutote pirmą kartą;
- Galvos svaigimo priežastis yra nesuprantama ir nepaaiškinama;
- Galva pradėjo svaigti kitaip nei anksčiau (svaigimo priežastis jums jau buvo nustatyta);
- Būklė blogėja, atsiranda nauji požymiai;
- Galva pradėjo svaigti, pradėjus vartoti naujus vaistus.

Profilaktika

Galvos smegenų veiklai ryškia įtaką daro žmogaus intelektas, domėjimasis įvairiais dalykais, noras kuo daugiau sužinoti, pamatyti, išmokti naujų dalykų. Tai palaiko žmogaus gyvybingumą, skatina aktyvią protinę veiklą. Galvos smegenų kraujotakai didelę įtaką turi tinkamas mitybos, darbo ir poilsio režimas. Galvos smegenų veiklai neigiamą poveikį turi ilgalaikė nervinė įtampa, skysčių stoka, anoreksija ar bulimija (valgymo sutrikimai), abejotinių dietų laikymasis.

Normaliai ir veiksmingai smegenų veiklai yra svarbus poilsis, kuris kiekvienam asmeniui yra individualus. Poilsis turėtų atitikti žmogaus gyvenimo ritmą. Kiekvieną dieną, nesvarbu, kokio amžiaus esate, patariama bent pusę valandos skirti mankštai. Vyresnio amžiaus žmonėms siūloma po pietų bent valandėlę prigulti, o po to pasivaikščioti gryname ore. Pasivaikščiojus pagerėja ne tik galvos smegenų kraujotaka, bet ir miegas, darbingumas bei atmintis.

Keletas patarimų

- vartokite pakankamai skysčių, reguliariai ir sveikai maitinkitės, gerai pailsėkite;
- jei vargina galvos svaigimas, stokitės (kelkitės iš lovos) iš lėto, nes svaigimas gali būti susijęs su staigiu kūno padėties pakeitimu;
- jei vargina nuolatinis galvos svaigimas, pasistenkite, kad namų aplinka būtų saugi, nes, esant tokiai būsenai, bet kada ir bet kur galite nugriūti;
- jei jaučiate nerimą, jums gali padėti pokalbiai su draugais ar su šeimos nariais;
- jei galva pradėjo svaigti supantis karuselėse ar sūpynėse, patariama patogiai atsistėti, kojomis atsiremti į grindis ar į kitą kietą paviršių, užsimušti ausis ir išsižiūrėti į nejudantį daiktą. Galite giliai pakvėpuoti pro burną ir išgerti stiklinę vandens. Po kelių minučių jūsų savijauta pagerės;
- jei esate pervargę ar neišsimiegoję ir, staiga atsistojus, ima svaigti galva, gali būti, kad jūs turite žemą kraujo spaudimą. Patariama atsistėti, žemai nulenkti galvą, ir galva nustos svaigti. Esant žemam kraujo spaudimui, jums gali padėti aerobikos pratimai, kontrastinis dušas, vitaminingas maistas: riešutai, rupi duona, riebi žuvis, česnakai, žemuogių lapų arbata.

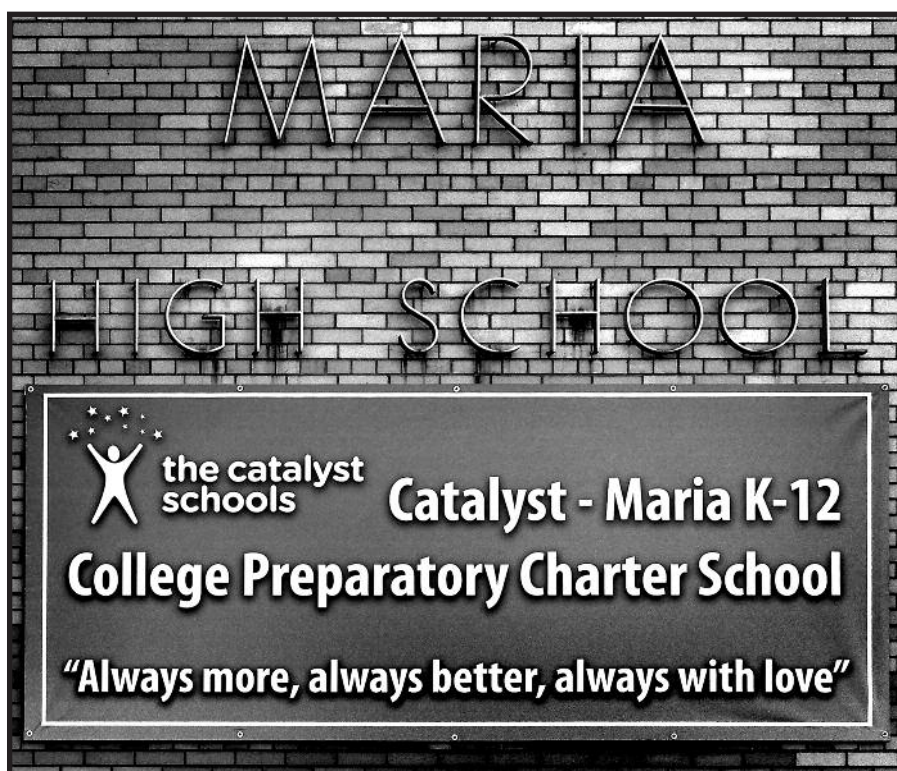
Būkite sveiki!

Paruošta pagal „Sveikatos ABC”; www.sveikata.lt ir www.sveikaszmogus.lt

Šv. Kazimiero seserų pedagoginis palikimas ir nauja švietėjiška veikla Čikagos Marijos gimnazijos paskutinių mokslo metų nuotrupos

Šių metų sausio mėn. 19 d. „Drauge“ buvo išspausdintas straipsnis „Marijos gimnazija balandį baigs savo veiklą“, kuriame trumpai apžvelgta daugiau kaip 100 metų veikiančios katalikiškos mergaičių gimnazijos veikla. Gimnazija išauklėjo ne vieną lietuvių bei kitos etninės kilmės Čikagoje gyvenančių katalikų kartą. Gimnazija savo veiklą oficialiai užbaigs šių metų birželio 30 dieną, kai pasibaigs mokslo metai, o kiek anksčiau – balandžio 24 dieną, šeštadienį, vyks atsisveikinimo Mišios. Gimnaziją lankiusios yra kviečiamos atvykti į Mišias ir paskutinį kartą apsilankyti gimnazijoje.

Tačiau dėl šios žinios gyvenimas nesustojo vietoje. Prasidėjus mokslų metams, gimnazija ir jos steigėjos Šv. Kazimiero vienuolyno seserys dirbo toliau, nors gal kiek kitaip nei anksčiau. Štai kelios nuotrupos iš gimnazijos aplinkraščių ir išplatintos informacijos spaudai.

Šių metų sausio 23 d. krepšinio komanda „Maria Mystics“ paskutinį kartą savo patalpose susitiko su ilgametėmis varžovėmis Queen of Peace gimnazijos krepšininėmis. Tą patį vakarą Maria High School ketvirtokės surengė „Senior Night“ (nors krepšinio komandoje žaidė tik viena ketvirtokė). Komanda rugtynes pralaimėjo rezultatu 43:22, nors sportinio entuziazmo jai netrūko. Tą vakarą į paskutines rungtynes savoje sporto salėje rinkosi gimnazistės, baigusios gimnaziją per pastaruosius 40 metų. Savo dalyvavimu jos pagerbė sporto komandą, kuri paskutinį kartą vilkėjo gimnazijos mėlynos ir auksinės spalvų sportinę aprangą.

* * *

Marijos gimnazijos paskutiniai metai taip pat paženklino pirmuosius Catalyst-Maria mokyklos gyvavimo metus. Naujoji mokykla aptarnauja Čikagos Marquette Park ir Chicago Lawn rajonuose gyvenančias šeimas. Catalyst mokyklos yra Čikagos viešųjų mokyklų (Chicago Public Schools) padalinys, įsteigtas dabartinių ir buvusių Christian Brothers kongregacijos vienuolių. Tose pačiose patalpose, kuriose daugiau kaip 60 metų glaudėsi Marijos gimnazijos mokinės, dabar mokinius nuo darželio iki 12-to skyriaus moko ir naujoji mokykla su Marijos gimnazija dalinasi ne tik patalpomis, bet ir bendromis tradicijomis, kuriomis išsiskyrė Marijos gimnazija.

Rugpjūčio mėnesį Marijos gimnazija pasitiko 95-ias antrų, trečių bei ketvirtų metų gimnazistes, o Catalyst-

Maria mokslo metus pradėjo su 380 mokinių nuo darželio iki 5 skyriaus ir 175-iais devinto skyriaus mokiniais. Bendras šventimas – balionų paleidimas, žvakių uždegimas ir kt. – suartino abiejų mokyklų mokinius. Seselelės kazimierietės taip pat užmezgė ryšius su Catalyst-Maria mokiniais. Catalyst sustiprinta („honors“) biologijos klasė šokių bei sporto komandų („cheer squad“) palaikymo grupė apėmė seseles jų Motiniškuose namuose. Spalio mėn. kai kurioms seserims lankantis mokykloje, klasės seniūnai prisistatydavo ir paaiškindavo, kas tuo metu buvo veikiama klasėje.

Gruodžio mėnesį ses. Marilyn Karpovich, Salvatore ir Margaret Petvacavage (baigusios Marijos gimnaziją 1952 m.) susitiko su Catalyst 9-to skyriaus mokiniais, papasakojo jiems apie Motiną Mariją Kaupaitę ir kiekvienam įteikė kazimieriečių seserų sagę su užrašu: „Visada daugiau, visada geriau, visada su meile“ („Always more, always better, always with love“). Vienas berniukas ses. Margaret pasakė: „Aš girdėjau, sesele, ir stengsiuos kuo geriau.“

* * *

2012 metais keturios seserys kazimierietės šventė savo vienuoliško gyvenimo jubiliejus. Viena jų, ses. Johanna Marie Shainauskas, lankė Šv. Jurgio katalikų parapijos pradinę mokyklą Bridgeport. Vėliau Šv. Kazimiero akademijoje jos mėgstamiausios klasės buvo lotynų kalba ir matematika, mažiausiai mėgo gimnastiką. Marijos gimnazijoje ji 15 metų dėstė ispanų kalbą, taip pat buvo gimnazijos vicedirektorė. Sekdama sesers, kazi-

mierietės ses. Julie Shainauskas pavyzdžiu, trečiais gimnazijos metais po antro semestro įstojo į vienuolyną. Meno ir teologijos mokytojai ses. Kathleen Smith Marijos gimnaziją padėjo pasirinkti jos tėvas, atvedęs užregistruoti dukterį į septintą gimnazijos skyrių. Jai patiko lietuvių kalbos kursai, kuriuos dėstė ses. Ignatia, patiko piešti karikatūras savaitiniam katalikų laikraščiui, patiko su drauge Liz puošti lietuvių eglutę Čikagos Mokslo ir pramonės muziejuje. Ses. Kathleen ir jos mokinių meno darbai (su dangiškos motinos Marijos bei kino legendų paveikslais) puošia gimnazijos sienas iki šių dienų. Jubiliejus taip pat šventė ses. Therese Banach ir ses. Lucille Ann Bandyk.

Čikagos arkivyskupijai remiant, Nativity priešmokyklinis darželis (Nativity Early Learning Center) persikėlė iš Nativity B.V.M. mokyklos patalpų (69 gatvė ir Washenaw) į buvusią vienuolyną Marijos gimnazijos patalpose. Marijos mokyklos bendruomenė mielai priėmė Nativity direktorę Mary Egan ir jos mokinukus. Kaip ir gimnazija bei Šv. Kazimiero akademija, darželis veikia katalikiškais pagrindais. Seselelės kazimierietės ir Maria mokytojai bei mokiniai maloniai priima jaunuosius mokinukus, kai jie kartas nuo karto „užklysta“ ar tai į kazimieriečių motiniškus namus, ar į „didžiąją“ mokyklą.

* * *

Seserys kazimierietės su viltimi imasi naujos misijos, kuri tęs Motinos Marijos Kaupaitės siekius bei viziją. Maria Kaupas Center pradėjo veikti sausio mėnesį. Centras yra seserų kazimieriečių ir Christian Brothers vienuolių jungtinių pastangų projektas, kol kas veikiantis ne visu pajėgumu. Žinodamos, kad Marijos gimnazija bus uždaryta, seserys vis dėlto norėjo išlaikyti savo kaimynystėje katalikišką dvasią. Norėjo palaikyti ryšius su paskutine gimnazijos karta, ypač su gimnazistėmis, kurios mokėsi čia paskutiniais gimnazijos gyvavimo metais. Seserys suprato, kad Catalyst-Maria negalės pasiūlyti tikėjimo pagrindu grįstų programų, nes mokykla yra valdiška ir turi likti pasaulinė. Todėl nutarta senajame vienuolyne, mokyklos patalpose (pie-tinėje dalyje), įsteigti centrą ir jį pavadinti Maria Kaupas Center, taip pagerbiant vienuolyno ir Marijos gimnazijos/šv. Kazimiero akademijos steigėją.

Ilgainiui šiame centre Catalyst-Maria mokiniai ir apylinkėse gyvenančios šeimos galės lankyti įvairius kursus: Šv. Rašto studijų, pasiruošimo sakramentų priėmimui, o vakarais – šv. Mišias. Centre bus teikiami ir socialiniai patarnavimai. Dabartinė Marijos gimnazijos direktorė Wendy Lynn sutiko būti ir centro direktore (nepilnu etatu), o Amy Eckhouse, energinga Marijos gimnazijos teologijos mokytoja, bus naujojo centro programų direktorė. Ji šioje srityje dirba jau daugiau nei dvidešimt metų, turi dvasinio išsilavinimo pažymėjimą (certified Spiritual director). Ji taip pat įsteigė nepelno organizaciją „Inspireavision“, kuri remia Heifer International (tarptautinį žemės ūkio paramos projektą, iki šiol veikusį ir Lietuvoje – R. K.). Abi direktorės stengsis aptarnauti kaimynystėje gy-

Amy Eckhouse.

venančius žmones ir tuo pačiu pagerbti seserų kazimieriečių palikimą. Reikės telkti lėšas, ieškoti aukų ir savanorių talkos. Jau sudarytas centre pageidautinų reikmenų bei daiktų sąrašas (popierius spausdinimui, garšialkalbiai, kilimai, stalo teniso stalas, kompiuteriniai žaidimai ir kt.). Jei kas turi klausimų apie Maria Kaupas Center, gali kreiptis į Amy Eckhouse arba Wendy Lynn, tel. 773-925-8686, arba el. paštu. Aekhouse@mariahighschool.org arba wlynn@mariahighschool.org.

* * *

Informaciją apie gimnazijos uždarymo iškilmes, vykstančias balandžio 27 d., galima rasti gimnazijos tinklalapyje (www.mariahhighschool.org). Po šv. Mišių gimnazijos auditorijoje gimnaziją ir seseris kazimierietes rėmusiems bus įteiktos Maria Kaupas premijos. Taip pat bus progos apžiūrėti gimnazijos patalpas ir parodą iš Marijos gimnazijos gyvenimo. Tos dienos tema yra pagrįsta seserų kazimieriečių šūkiu „Visada daugiau, visada geriau, visada su meile... Visada Maria.“ Dienos tema primena, kad gimnazija liks gyva visų širdyse ir mintyse, kol gimnaziją baigusios toliau gyvens tikėjimu pagrįstus gyvenimus ir savo darbais stengsis pakeisti pasaulį.

* * *

Iki birželio 30 d. Maria gimnazijos baigimo ir pažymių dokumentus galima įsigyti gimnazijos Alumnae Office. Vėliau visi pasiteiravimai turės būti nukreipti į Čikagos arkivyskupijos katalikų mokyklų skyrių (Archdiocese of Chicago Office of Catholic Schools). Iki uždarymo Marijos Alumnae skyriuje galima užsisakyti ir suvenyrų bei gimnazijos metraščių (Michelle Brown, mbrown@mariahighschool.org; Cheryl Tolish, ctolish@mariahighschool.org). Norintys gali gauti seserų kazimieriečių žiniaraštį „Journeys“, jį užsakyti reikia per kongregacijos komunikacijos koordinatorę (SSC Communications Project Manager) Paula Staisiunas Schultz (773-776-1324, pschultz@ssc2601.com).

Parengė ir iš anglų kalbos išvertė
Ramunė Kubiliūtė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

- **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, kovo 27 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur matysite videojuostą apie seselę Nijolę Sadūnaitytę.
- **Balandžio 5 d., penktadienį, Lietuvių** dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, turėjęs vykti Vilijos Kerelytės rečitalis „Atnešk man dainą“ neįvyks.
- **Ateitininkų šalpos fondo (AŠF) suva-**žiavimas vyks Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL) balandžio 6 d. 6 val. v. – tradicinė AŠF vakarienė. Apie dalyvavimą vakarienoje prašoma pranešti tel. 708-712-7112 (Pranutė Domanskienė).
- **Kviečiame į Pasaulio lietuvių centro** metinį-ataskaitinį susirinkimą, kuris vyks balandžio 14 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Registracija prasidės 11 val. r.

Šv. Velykų pamaldų tvarkaraštis

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija
6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL
Tel.: 773-776-4600

Kovo 30 d. – Didysis šeštadienis. 6 val. v. – Velykų Nakties budėjimas, Prisikėlimo Vigilijos šv. Mišios (lietuvių ir anglų k.). Velykinių valgių/krepšelių palaiminimas.

Kovo 31 d. – Velykų sekmadienis. 7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos su procesija ir šv. Mišios. 11 val. r. – Kristaus Prisikėlimo šv. Mišios.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija

14911 W. 127th St., Lemont IL
Tel.: 630-257-5613; matulaitismission@sbcglobal.net

Kovo 30 d. – Didysis šeštadienis. 8 val. v. – Velyknakčio šv. Mišios misijoje.

Kovo 31 d. – Velykos. 9 val. r. ir 11:30 val. r. šv. Mišios Ritos Riškienės salėje. Velyknaktį bei Velykų dieną prašoma atsinešti varpelius, kuriais pri-tarsime giesmėms „Garbė Dievui aukštybėse“ ir „Aleliuja“. Didįjį šeštadienį ir Velykų rytą bus laiminami valgiai. Velykų tridienį išpažinčių nebus klausoma.

Švč. Mergelės Marijos

Nekaltojo Prasidėjimo parapija

2745 West 44th St., Chicago IL
Tel. 773-523-1402

Kovo 30 d. – Didysis šeštadienis. 8 val. v. Velyknakčio šv. Mišios bus au-kojamos trimis kalbomis (anglų, lietuvių, ispanų). Šv. Mišias atnašaus kle-bonas kun. Robertas Coleman, kun. Gediminas Keršys ir kun. Armando Morales.

Kovo 31 d. – Velykos. 10 val. r. Kristaus Prisikėlimo šv. Mišias lietuvių kalba atnašaus kun. Gediminas Keršys.

Šv. Antano parapija

1510 South 49th Court, Cicero IL
Tel. 708-652-0231

Kovo 31 d. – Velykos. 9 val. r. Prisikėlimo šv. Mišios (lietuvių kalba).

Evangelikų liuteronų Tėviškės parapija
5129 South Wolf Rd., Western Springs, IL 60558
Tel. 708-567-9044; www.teviske.org

Kovo 31 d. – 11:30 val. r. šventinės Velykų pamaldos su Šv. Komunija.

Ziono liuteronų evangelikų parapija
9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453
Tel.: 708-422-1433; zionlithlutheran@aol.com

Kovo 30 d. – Didysis šeštadienis. 10:30 val. r. velykinių kiaušinių ieško-jimas ir žaidimai „Spindulėlio“ ir parapijos vaikams.

Kovo 31 d. – 10:30 val. r. lietuviškos šventinės Velykų pamaldos su Šv. Ko-munija.

Šv. Kazimiero parapija
324 Wharton St., Philadelphia, PA 19147

Kovo 30 d. – Didysis šeštadienis. 8 val. v. Šv. Velykų vigilijos šv. Mišios.

Šv. Andriejaus parapija
1913 Wallace St., Philadelphia, PA 19130

Kovo 31 d. – Velykos. 7 val. r. Iškilminga Kristaus Prisikėlimo procesija ir Velykų lietuviškos šv. Mišios.

IV JAV lietuvių katalikų sielovados konferencija

„Jėzaus Kristaus pašaukti (Rom 1:6);
Pasauliečių vaidmuo Bažnyčios pastoracijoje“
balandžio 12–13 dienomis

Balandžio 12 d. 7 val. v. – Taize (maldos, giesmės, meditacija) ir Agape Pal. Jurgio Matulaičio misijoje (14911 W. 127th St., Lemont, IL). Dalyvauja „Exultate“ vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė, instrumentalistai, kantoriai

Balandžio 13 d. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL) nuo 9 val. r. iki 4:30 val. p. p. – konferencija. Paskaitos: dr. Aldona Lingertaitienė – „Pasauliečių vaidmuo Bažnyčioje: pašaukimas į šventumą“ ir „Evangelizacija: lengva ar sunku?“. Rita Čyvaitė-Kliorienė – „Kas gieda giesmes – tas dvigubai meldžiasi“ ir „Mūsų ateitis“. Parapijų ir misijų pranešimai, diskusijos, pasidalinimas patirtimi

5 val. p. p. – šv. Mišios Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Prašoma **užsiregistruoti iki balandžio 1 d.** Pal. Jurgio Matulaičio misijos raštinėje tel. 630-257-5613 arba el. paštu: matulaitismission@sbcglobal.net.

Lietuvių Operos (LO) choro vadovė Jūratė Grabliauskienė (k.) ir LO valdybos narė Dai-na Sabaliauskienė kviečia ČLM mokytoją Sigitą Jakutavičienę (d.) įsigyti bilietus į LO premjerą Gaetano Donizetti operą „Meilės eliksyras“ („The Elixir of Love“). Spektaklis vyks balandžio 28 d. 3 val. p. p. J. Sterling Morton High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804). Bilietai pardavinėjami „Atlantic Express“ (2719 W. 71st St., Chicago, IL), „Old Vilnius Café“ (2601 75th St., Darien, IL), „Lithuanian Plaza Bakery & Deli“ (9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL).

Laimos Apanavičienės nuotr.

Labdaringas projektas Lituanistinėms mokykloms paremti
...ir atgaiva sielai

MISIS LIETUVĖ ČIKAGOJE 2013

Balandžio 13 dieną (šeštadienį) 6.30 v.v.
800 Porter St. Lemont, IL 60439 Lemont High School

renginio vedėjas:
nepakartojamas **Giedrius Gustas** (Lietuva)

dalyvauja:
žymūs Lietuvos ir vietiniai rūbų dizaineriai,
puikūs muzikantai, dainininkai, šokėjai

*Jūsų laukia
daug netikėtų
staigmenų!*

Bilietus galite įsigyti:
www.artcity24.com
PLC, „Old Vilnius“, CLM, „Smilga“
Kaina nuo \$25, renginio dieną bilietai brangs,
Jų kiekis ribotas.
Prieš renginį ir jo metu vyks dizainerių,
menininkų darbų paroda – pardavimas.
Kontaktai: diana@artcity24.com
Tel. 708 307 8632

Informaciniai
rėmėjai:

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

„Draugo“ tel. 773-585-9500